

Світ допомагає відновлювати Україну

Спецвипуск/листопад

ІНФОРМУЄ, ПОЯСНЮЄ, НАДИХАЄ!

Футболка спортсмена із Мелітополя «пішла» за 120 тисяч гривень

У КРОПИВНИЦЬКОМУ провели Всеукраїнську благодійну гасгровечерю на підтримку ЗСУ. Під час заходу зібрали понад два мільйони гривень. Про це повідомила заступниця начальника Кіровоградської ОВА, співзасновниця «Krop:hub Кропивницький» Катерина Колтунова у Facebook.

Благодійна вечеря проводилася за участі 14-ти шеф-кухарів, один з яких із Сакартвело [Грузія], а 13 – із Києва, Дніпра, Миколаєва, Кропивницького, Буковеля, Житомира, Сум, Черкас. Двоє кухарів наразі є кадровими військовими Сил оборони.

Під час заходу провели благодійний аукціон, та зібрали за вечір два мільйони 162400 гривень. Серед лотів, розіграних на аукціоні, були:

альбом про Донецький аеропорт, підписаний у 2016 році кіборгом, Героєм України Олександром Трепаком – командувачем ССО;

підписаний прапор, з яким хлопці привезли з Мадриду десять золотих, дві срібних та одну бронзову медаль;

фото «Промінь надії» з «Азовсталі» з автографом бійця

АЗОВа та автора цієї світлини Дмитра Козацького «Ореста»; лот від «Залізного Генерала» Валерія Залужного та багато інших.

На аукціоні також був лот від мелітопольця, багаторазового чемпіона, військового та волонтера Валерія Газасєва:

– Я надав для благодійного аукціону свою футболку з командного чемпіонату світу 2023 року в Німеччині, у якій вчетверте як капітан національної збірної України виграв титул «Найсильніша нація планети». У результаті цікавих торгів

футболка була придбана за 120 тисяч гривень.

Як зазначається, зібрані кошти спрямують на РЕБи, дрони, автівки, спеціальні засоби захисту та інші потреби для бійців Повітряного командування «Центр», 831-ї бригади тактичної авіації, 110-ї авіаційної комендатури, а також для бійців 3-го окремого полку СпП імені князя Святослава Хороброго та бійців ППО у складі 121-ї окремої бригади територіальної оборони.

Такі гасгровечері почали організовувати після початку повномасштабної війни як в Україні, так і за кордоном. За цей час на них зібрали для ЗСУ понад 31 мільйон гривень.

Фото з Facebook сторінки Vladislav T-Photo

У приміській громаді відкрили шелтер для жінок із дітьми

У селищі Балабине запрацював шелтер для жінок із дітьми, які є внутрішньо переміщеними особами.

У шелтері можуть перебувати мами з дітьми, які потребують тимчасового житла.

Як повідомляють на сторінці Кушугумської громади у Фейсбуці, благодійний фонд «Шляхом добра» пропонує всі послуги у шелтері абсолютно безкоштовно.

Там прагнуть забезпечити комфорт і підтримку для тих, хто опинився у скрутному становищі.

«Якщо ви або ваші знайомі потребують тимчасового житла, запрошуємо скористатися нашою допомогою!», – зазначають у шелтері.

Для додаткової інформації та запису звертайтеся за номером (095) 619-16-17 [Інна].

Допомагають облаштувати шелтер міжнародні організації та благодійні фонди.

За допомоги Норвезької ради у справах біженців в Україні [NRS] оновлено

водопостачання, зроблено утеплення, оновлення фасаду приміщення та закуплено техніку.

БФ «Право на захист» надав грант для облаштування та покращення умов проживання людей у шелтері.

Nova Ukraine – встановлення дитячого майданчика.

Фото – Фейсбук Кушугумської громади

Мешканців пошкодженого обстрілом будинку отримали ключі від квартир

“ВІДНОВЛЕННЯ багатоповерхівки по вулиці Зестафонській, 10 – на фінальній стадії”, – повідомив голова Запорізької ОВА Іван Федоров.

У 11-ти оновлених оселях, де вже можуть жити мешканці, встановили вікна та двері, провели комунікації, зробили базовий ремонт. На відбудову пошкодженої багатоповерхівки з міського бюджету було спрямовано 57,4 мільйона гривень. Також додаткові кошти для завершення будівництва по Зестафонській, 10 виділив уряд. Тепер є всі шанси для того, щоб і де-факто, і де-юре відновлення квартири завершилось вже цього року.

Нагадаємо, що багатоповерхівку було суттєво пошкоджено під час обстрілу 9 жовтня 2022 року; 40 людей втратили житло.

Відновлять медзаклад, який постраждав від атаки армії рф

У КІНЦІ ВЕРЕСНЯ Центр первинної медико-санітарної допомоги №10, який знаходиться в Олександрівському районі, зазнав значних ушкоджень від вибухової хвилі внаслідок влучання авіабомби у багатоквартирний будинок. У лікарні було пошкоджено більше ста вікон, покрівля, двері та стіни кабінетів. Також постраждали амбулаторії сімейних лікарів, лабораторія, денний стаціонар, господарські приміщення. Зруйновано рентгенологічний кабінет.

Окрім цього, на території лікарні є шелтер, у якому з початку повномасштабної війни проживають переселенці. Житло ВПО також зазнало руйнувань, особливо зсередини.

За словами секретаря Запорізької міськради Регіни Харченко, збитки від терористичної атаки сягнули кількох мільйонів гривень. Таких значних руйнувань до цього часу не зазнавав жоден медичний заклад Запоріжжя.

На позачерговій сесії Запорізької міськради депутати на ре-

монт Центру первинної медико-санітарної допомоги №10 виділили 2,7 мільйона гривень. Ці кошти підуть на ремонт покрівлі та заміну вікон, щоб у холодну пору року лікарня могла повноцінно працювати. Роботи планують закінчити у грудні. За час війни росія пошкодила в Україні понад 1660 медичних закладів і щент зруйнувала 222. За понад два роки уже відновлено 885 медичних закладів, пошкоджених росіянами. 532 з них відремонтовано повністю, а 353 – частково.

Випуск підготувала Олена АХІНЬКО

Суборенда державних земельних ділянок

У ТРЬОХ ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ – Запорізькій, Івано-Франківській та Кіровоградській – у жовтні вперше пройшли аукціони з суборенди державних земель сільськогосподарського призначення, повідомили у пресслужбі «Земельного банку».

У Запорізькій області ділянка площею 148 гектарів була продана за 3,5 мільйона гривень після того, як 14 учасників підвищили початкову вартість у 9,2 рази [стартова ціна – 383 тисячі].

Перед аукціоном «Державний земельний банк» на платформі «Prozorro. Продажі» виставив 27 земельних ділянок у Запорізькій області загальною площею 1726 гектарів. Усі 27 об'єктів знаходяться у Матіївській сільській територіальній громаді Запорізької області. Найбільша ділянка землі площею понад 167 гектарів була виставлена на аукціон із очікуваною вартістю понад 493 тисячі гривень.

Нагадаємо, що в рамках програми «Земельний банк» Фонд держмайна проводить аукціони із суборенди державної землі сільгосппризначення в різних областях України. Термін оренди – 14 чи 25 років, залежно від типу використання ділянки.

Шкідливі програми під виглядом техпідтримки

ЯК ЗАЗНАЧАЮТЬ у Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, через обліковий запис @reserveplusbot розповсюджуються повідомлення щодо необхідності встановлення «спеціального програмного забезпечення». До повідомлення прикріплений архів RESERVEPLUS.zip. Вказаний архів містить шкідливе програмне забезпечення, яке «краде» файли з комп'ютера. Обліковий запис @reserveplusbot створено

під виглядом Telegram-бота, який імітує технічну підтримку застосунку для призовників, військовозобов'язаних та резервістів «Резерв+».

Такий обліковий запис у травні 2024 року дійсно був одним із контактів технічної підтримки «Резерв+», однак зараз його використовують шахраї.

Користувачів закликають не взаємодіяти з ботом @reserveplusbot і не завантажувати з нього файли.

Психологи отримали автомобілі від донорів

П'ЯТЬ нових автомобілів Peugeot Traveller від Програми розвитку ООН [ПРООН] та Європейського Союзу [ЄС] передали ДСНС України для роботи психологів у прифронтових

областях. Фахівці надаватимуть екстрену психологічну допомогу постраждалим від війни. Автомобілі передали психологам Державної служби

з надзвичайних ситуацій у Донецькій, Херсонській, Миколаївській, Запорізькій та Дніпропетровській областях. Їх використовуватимуть для оперативного прибуття до місць

обстрілів та інших надзвичайних подій. Автомобілі передали у межах проекту «EU4Recovery – Розширення можливостей громад в Україні».

УКРАЇНА І СВІТ

Швеція допоможе Україні навести лад з відходами

У КИЄВІ відбулась офіційна презентація проекту «Посилення управління побутовими відходами в Україні» [WM4U]. Програма ґрунтується на Стратегії Швеції щодо співпраці з Україною у сфері відновлення та реформ на 2023-2027 роки, інтеграції України в ЄС та виконанні законодавства ЄС щодо охорони довкілля та управління відходами, Паризькій угоді, COP28 та Цілях сталого розвитку.

На національному рівні програма має на меті розробку стратегії управління відходами, зокрема, щодо відходів від знесення, реформу національної тарифної системи на основі принципів сталого розвитку, впровадження рекомендацій щодо розділення та обробки органічних відходів для зменшення захоронення на полігонах та викидів парникових газів, посилення відповідальності виробників за управління відходами, контроль за викидами газів зі звалищ тощо.

На місцевому та регіональному рівнях програма підтримуватиме пілотні проекти з впровадження всього ланцюга управління побутовими відходами.

Джерело: Кабінет Міністрів України

Бельгійці підтримують боротьбу українців проти російських загарбників

КОЛИШНИЙ редактор газети «Нива» [виходила у Чернігівській громаді Запорізької області до окупації цих територій росіянами] Микола Єременко зараз тимчасово мешкає в Бельгії, у місті Мехелен.

Він розповів, як бельгійці ставляться до українських біженців і до боротьби українського народу проти російської агресії:

— Невелике бельгійське містечко Мехелен прийняло під тимчасовий захист понад дві тисячі українців, які приїхали сюди, втікаючи від війни і окупації. І слід зазначити, що всі ми з першого дня відчули тут підтримку і доброзичливе ставлення містян. Ми стали повноправною частиною української громади міста. І всі разом розповідаємо бельгійцям про тепло нашої рідної землі України і про велику біду, яку вона зараз долає у важкій боротьбі з російськими загарбниками. Бо для всіх нас важливо, щоб Європа не втомилася від нашої війни, адже насправді

це не тільки українська біда. Це загроза для всього Євросоюзу. І бельгійці це розуміють, підтримуючи Україну в боротьбі за перемогу. Пишаємося, що в тому є і наш невеличкий внесок.

Зокрема, на великому культурному фестивалі Cultuur splash, який проводився у Мехелені, наша українська громада представила в рамках проекту Verbonden Stad [«Об'єднане місто»] свої мистецькі роботи. Виставка була розгорнута у соціально-культурному центрі mARTa. Тут же проходила міська дискусія про об'єднання та зв'язок багатонаціональної громади міста, до якої ми теж активно долучилися.

Наші розповіді про Україну схвилювали учасників до глибини душі, вони висловили нам свою щирю підтримку. А мистецькі роботи членів креативної групи української громади [Марини Романюк, Дарини Денисенко та Єсенії Чен], створені за допомогою групи підтримки, були дуже високо оцінені присутніми та

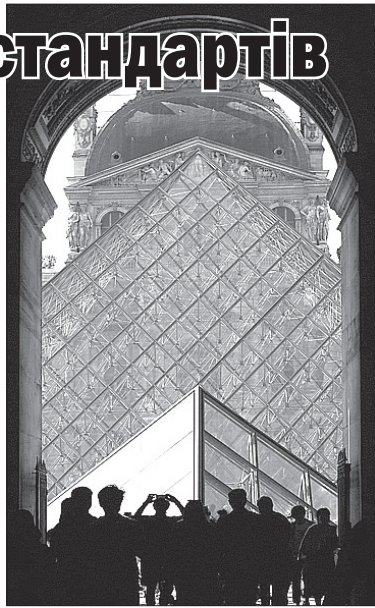
організаторами проекту, представниками місцевої влади.

Зазначу, що це лише один із наших численних заходів. Так, у Мехелені розпочала свою роботу недільна українська школа, у якій я викладаю історію України, бо ж, окрім журналістського посвідчення, маю ще й ступінь кандидата історичних наук. Водночас як журналіст розпочав підготовку циклу розповідей про видатних українців, з якими маю намір знайомити слухачів школи, а також публікувати ці матеріали у соцмережах та на запорізьких сайтах.

“Це чудова розповідь про красу та традиції України, про тепло рідного краю та безмежну тугу за ним. Вони просякнуті любов'ю і вірою в перемогу, у щасливе повернення до своїх домів. Це те, що єднає наші країни, і місто Мехелен, його багатонаціональне населення. Ми розуміємо і щиро підтримуємо вас”, — одностайно відзначали на дискусії члени оргкомітету фестивалю.

ПОСПІШАЙТЕ ПОБАЧИТИ

Вулична Франція Євгена КОМа: без прикрас і стандартів

У ВИСТАВКОВІЙ ЗАЛІ Запорізької обласної організації Національної Спілки фотохудожників України демонструється **виставка знаного митця Євгена Компанійченка [КОМа] під назвою «Франція»**, яка відкрилася майже у його день народження. Цій традиції – відкривати персоналку у свій особливий день – багато років, і вона є майже безперервною. Винятком був 2022 рік, коли фотохудожник перебував саме у Франції. Яка і стала темою нинішнього вернісажу.

Євген КОМ давно мріяв побувати у цитаделі мистецтва, де старовина йде пліч-о-пліч із найсучаснішими тенденціями. Ця мрія неочікувано здійснилася на початку повномасштабного вторгнення, коли майстра запросили взяти участь у виставці українських фотохудожників у Страсбурзі. Перебування у Франції затяглося на півтора роки. Воно було заповнене відвідинами багатьох міст і містечок та, очевидно, Парижа.

“Звичайно, я був вражений величиною та красою старовинної архітектури. У кожному місті височіє свій Нотр-Дам... Париж найбільше вразив кількістю художніх музеїв, всі у захваті від знаменитого Лувру та центру Помпідю”, – розповідає фотохудожник.

Втім, Лувр трішки розчарував митця. “По-перше, я не відчуваю внутрішнього співпереживання до творів релігійного змісту, а їх там дуже багато. А, по-друге, надто багато у Луврі публіки, яка, вочевидь,

прийшла не помилуватися видатними творами мистецтва, а зробити селфі на їхньому фоні. До знаменитої Джоконди просто неможливо було наблизитися через натовп... А от у центрі Помпідю мені було набагато цікавіше. Це справді величезна скарбниця сучасного мистецтва, яке мені ближче”, – поділився фотохудожник.

Для Євгена КОМа фотографія – це спосіб не зафіксувати щось «гарнесеньке», а висловити через вдалу композицію, гру світла й тіні, нестандартну точку зйомки, виразних персонажів із незвичайною поставою та жестами свої думки і почуття. Тому глядач не побачить на виставці Франції парадної, туристичної, рекламної. Нинішня колекція зроблена у жанрі стріт фото, що фіксують життя на звичайнісіньких вулицях

Парижа та інших міст. Але, на мій погляд, їхніми об'єктами стають не люди й будинки, а їхні взаємини – миттєві й тривалі, випадкові й усталені. Митець зізнається, що навіть фото Нотр Даму у Страсбурзі [який вразив його найбільше] він зробив тільки завдяки цікавій графіці фігур біля його підніжжя. А от на цвинтарі Пер-Лашез фотохудожник побував тричі, але так і не обійшов його цілком. Бо багато часу присвятив не пошукам могил видатних людей, а фіксації цікавезної фактури на «тиловій» частині пам'ятників.

Звичайно, на фото з виставки багато повсякденного життя французів, хоча на світлинах майже немає людей з європеїдними рисами облич. “У Парижі дуже багато мігрантів... Вони галасливі і, на мій погляд, надто розкуті... До нав'язування іншим свого способу життя та стандартів поведінки... Власне французів фактично не видно. Їх здебільшого можна помітити за веселим спілкуванням у вуличних кафе, і вони не надто звертають увагу на фотокамери та смартфони цікавих перехожих. Агресії можна було очікувати від... нових мешканців

Франції... Але дана експозиція свідомо очищена від цього емоційного забарвлення. Бо для стріт фотографа було багато інших оригінальних випадковостей та фотогенічних локацій. Щоправда, моє улюблене ранкове та вечірнє освітлення улюбленим було неможливо, бо не вдавалося приїхати до місця зйомки на світанку. Тому вся надія була на цікаву ситуацію та вдалу композицію”.

Перебування у Франції стало для Євгена КОМа джерелом ідей та «фото серіалів», які він поспішав у свою «творчу валізу» і тепер один за одним їх звідти видобуває. Нагадаємо, минулого року фотохудожник показав у Запоріжжі виставку Impression, базовану на емоційному переосмисленні фактурного матеріалу. Влітку цього року Євген двічі представив її в Одесі, де мешкає тепер постійно. Незабаром майстер планує показати в Одеському літературному музеї ще одну виставку – «Зрошення», світлини якої зроблені в жанрі, близькому до колажу, хоча Євгену не дуже подобається це слово.

■ До Одеси Євген КОМ збирається у другій половині листопада, тож запрошуємо запоріжців поспішати на виставку «Франція».

■ Виставкова зала працює з вівторка по п'ятницю, з 10.00 до 16.30. Зупинка міського транспорту «Вулиця Миру».

Ганна ЧУПРИНА,
фото Євгена КОМа

Запоріжцям частково повернули кошти за вивезення сміття

НА ПІДСТАВІ колективного звернення споживачів, спеціалістами Головного управління Держпродспоживслужби в Запорізькій області здійснено позапланову перевірку одного із комунальних підприємств Запорізького району, яке надає послуги з вивезення твердих побутових відходів.

Під час перевірки було встановлено порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства щодо формування та застосування державних регульованих цін. Зокрема, Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 року №1010. Представники держконтролю підтвердили, що підприємство застосовувало економічно необґрунтований тариф на послуги з вивезення твердих побутових відходів.

У підсумку підприємством повернуто споживачам необґрунтовано нараховану плату у сумі **37,03 тисячі гривень**.

Також до суб'єкта господарювання застосовано адміністративно-господарські санкції на суму 6,56 тис. грн.

Посадову особу підприємства, винну у вчиненні порушення, притягнуто до адміністративної відповідальності та накладено на неї адміністративне стягнення у вигляді штрафу у сумі 2,55 тис. грн;

Крім того, підприємству направлено припис про усунення порушень вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін та здійснення розрахунку економічно обґрунтованого тарифу.

Нагадуємо також, що у зв'язку зі змінами чинного законодавства, стало можливим здійснення у період воєнного стану позапланових заходів державного нагляду [контролю] за дотриманням суб'єктами господарювання вимог законодавства щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін у сфері надання житлово-комунальних послуг за рішенням Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

Шановні споживачі!

У разі виникнення сумнівів щодо правильності формування, встановлення та застосування державних регульованих тарифів на комунальні послуги Ви маєте право звернутись до головного управління Держпродспоживслужби в Запорізькій області з відповідними зверненнями:

✓ у паперовому вигляді на поштову адресу: **пр.Маяковського, 20а, м.Запоріжжя, 69036;**

✓ через електронну форму на офіційному вебпорталі головного управління Держпродспоживслужби в Запорізькій області за посиланням <https://www.gudpss-zp.gov.ua/?page=zv&id=3&form=3>

Для належного розгляду питань, викладених у зверненні, необхідно зазначити у ньому наступну інформацію:

✓ повне найменування суб'єкта господарювання [ТОВ, ПП, ПрАТ – юридична особа, ФОП];

✓ адресу місцезнаходження суб'єкта господарювання [юридичну адресу];

✓ адресу місця провадження господарської діяльності суб'єкта господарювання [фактичну адресу підприємства];

✓ факт порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

Крім того, у зверненні має бути вказане прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання заявника [заявників], і воно має бути підписано ним[ними] із зазначенням дати. В електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь або відомості про інші засоби зв'язку з ним.

До звернення додавайте документи чи їхні копії, що підтверджують факти порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства про ціни та ціноутворення [чеки, квитанції, документи, що підтверджують застосування завищених тарифів, інші розрахункові документи, договір, звернення до суб'єкта господарювання та його відповіді тощо] – за наявності.

У разі отримання всієї необхідної інформації головним управлінням Держпродспоживслужби в Запорізькій області для захисту прав споживачів будуть вжиті вичерпні заходи, передбачені чинним законодавством, щодо запобігання економічно необґрунтованому підвищенню державних регульованих тарифів на комунальні послуги.

■ **Телефон консультативного центру управління захисту прав споживачів та контролю за регульованими цінами головного управління Держпродспоживслужби в Запорізькій області (061) 239-73-17.**

ТАК ЖИВЕМО

ПРОЄКТИ

«Кліматична освіта» для зеленого відновлення міста

ЯК ПОВІДОМИЛИ у Раді відновлення Запоріжжя, громадська організація «Екосенс» разом із КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Запорізької міської ради запустила новий міський проєкт для педагогів шкіл і дитсадків. Він включає освітній курс та менторство у розробці власних проєктів природоорієнтованих рішень.

У Запоріжжі, як і в Україні, Гідрометцентр щороку фіксує все нові температурні рекорди. Водночас бойові дії в області, випалення лісосуходів і лісів, знищення Каховського водосховища погіршили мікроклімат у Запоріжжі, зробивши спеку та посуху нестерпними для людей. Додатково до промислового забруднення тепер здоров'я та самопочуття людей погіршується і внаслідок зміни клімату.

– Наш освітній курс «Кліматична освіта для зеленого відновлення Запоріжжя» на часі зараз, навіть під час війни, – пояснює голова ГО «Екосенс», експертка із зеленого відновлення громад Тетяна Жавжарова. – Щодня ви чуєте в новинах про посухи, повені, шквали, урагани, землетруси, які знищують будинки та забирають життя людей у всьому світі так само, як війна. Всі ці наслідки глобальної зміни клімату у світі стають усе помітнішими, тож ситуацію уже характеризують як «кліматична криза».

Як підкреслює екоактивістка, країни Європейського Союзу приділяють величезне значення екологічній та кліматичній політиці, спрямованій на зменшення шкоди людині та довкіллю від економічної діяльності. Допмагаючи Україні відбудувати інфраструктуру, пошкоджену під час війни, європейці приділяють особливу увагу екологічній безпеці та відновленню

довкілля і природи. Для промислового забрудненого Запоріжжя поняття «зелене відновлення» означає можливість сталого розвитку та життя в чистішому, безпечнішому і комфортнішому місті.

– Ми всі відчуваємо втому і стрес від війни, постійне напруження. Допомогти розслабитися може природа, і навіть шкільний двір чи територія дитсадка може стати місцем для психологічного відновлення. А робота на землі з рослинами сприяє емоційному розвантаженню. Тому я навчу використовувати природні рішення і магію рослин у побуті та на роботі. Тож запрошуємо на навчання, буде практично і цікаво, – каже експертка Ради відновлення Запоріжжя з адаптації до змін клімату Олександра Савченко.

Мета проєкту – удосконалення та розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної

середньої та позашкільної освіти з питань сталого розвитку, екологічної та кліматичної освіти, розбудова екологічного виховного простору в закладах освіти.

Завдання навчального курсу:

✓ підвищення рівня знань педагогів щодо сучасних екологічних викликів та практичних рішень для їх подолання;

✓ формування професійних компетентностей у сфері інтеграції принципів сталого розвитку в освітні процеси;

✓ розвиток навичок використання сучасних технологій і методик у навчанні для впровадження тем сталого розвитку, екології та кліматичних змін в освітній процес;

✓ стимулювання обміну досвідом між педагогічними працівниками через проведення професійних зустрічей, обговорень і презентацій найкращих практик;

✓ професійний розвиток педагогічних працівників з питань ефективного впровадження екологічних проєктів в освітній процес;

✓ поширення продуктивних освітніх технологій. Навчання відбуватиметься від жовтня 2024 року до лютого 2025 року у форматі онлайн-вебінарів двічі на місяць. Далі протягом березня-травня 2025 року передбачені практичні воркшопи та розробка власних проєктів.

Майже 345 тисяч гривень – за неякісні товари та послуги

ЗА ДАНИМИ головного управління Держпродспоживслужби в Запорізькій області, впродовж дев'яти місяців цього року до їхніх підрозділів надійшло 505 письмових звернень від громадян.

Із загальної кількості звернень 126 [25 відсотків] надійшло поштою, 115 [23 відсотків] – засобами електронного зв'язку на «гарячу лінію», 235 [46 відсотків] – електронною поштою, 29 [6 відсотків] – через електронну приймальню.

Більшість звернень [246, або 49 відсотків від загальної кількості] стосувалася питань захисту прав споживачів під час придбання неякісних непродуктових товарів [одягу, взуття, побутової техніки тощо], у тому числі через Інтернет-магазини; отримання житлово-комунальних послуг; обслуговування у закладах торгівлі; державного регулювання цін тощо.

Також за цей період було розглянуто 192 [38 відсотків] звернень з питань недотримання вимог санітарного законодавства, екології та забруднення навколишнього середовища.

Розглянуто 37 [7 відсотків] звернень щодо можливих порушень вимог законодавства стосовно якості харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини [щодо послуг ветклінік, утримання тварин та інше].

Крім того, споживачі скаржились на можливі порушення суб'єктами

господарювання вимог законодавства про рекламу, антиютюнового законодавства та інше. Загалом надійшло 30 [6 відсотків] таких скарг.

Через Консультативний центр управління захисту прав споживачів та контролю за регульованими цінами фахівцями надано 544 консультації на звернення громадян.

Але найголовніше, що за результатами здійснених заходів фахівцями

Держпродспоживслужби в ході розгляду звернень, суб'єкти господарювання за неякісні товари, товари споживачам повернули 344,6 тисячі гривень. З метою захисту прав споживачів спеціалісти головного управління Держпродспоживслужби в Запорізькій області проводять роз'яснювальну роботу на об'єктах нагляду та розповсюджують пам'ятки серед суб'єктів господарювання щодо дотримання вимог законодавства про захист прав споживачів; безпечності харчових продуктів; фітосанітарної безпеки; санітарного законодавства; формування, встановлення та застосування державних регульованих цін на визначені Урядом товари, реклами, антиютюнового законодавства, ринкового та метрологічного нагляду.

КОНТАКТНІ НОМЕРИ ТЕЛЕФОНІВ ДЛЯ КОНСУЛЬТАЦІЙ:

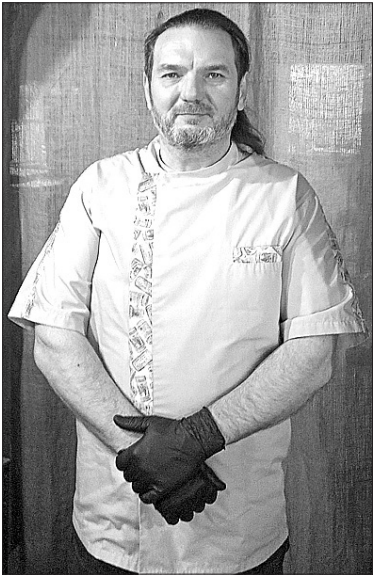
- консультативний центр управління захисту прав споживачів та контролю за регульованими цінами – (061) 239-73-17;
- управління безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини – (061) 239-73-19;
- управління фітосанітарної безпеки – (061) 239-73-20;
- управління державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства – (061) 239-73-21.

«Коло друзів»: дегустації, призи та піднесений настрій

У Запоріжжі пройшов фестиваль крафтових страв та напоїв

КОЛИ у прифронтовому Запоріжжі з міркувань безпеки стало неможливо проводити на відкритому просторі масштабні ярмарки та фестивалі, місцеві підприємці проявили креативність і знайшли вихід. «МІГ» уже розповідав про міні-ярмарок, що організувала кав'ярня The car біля свого торговельного приміщення, на якому переважно були представлені прикраси, посуд та предмети мистецтва від запорізьких майстрів. А нещодавно у Запоріжжі, на базі пекарні-крамниці «Панібулка» [розташована у підвальному приміщенні, що гарантує безпеку відвідувачам], відбувся фестиваль крафтових харчових продуктів та напоїв «Коло друзів».

— Учасники фестивалю — це запорізькі крафтовики, чия продукція реалізується у нашому та інших крафтових магазинах, — розповідає організатор фесту, запорізький пекар та власник крамниці-кафе «Панібулка» Олег Огієнко. — Головна фішка цього заходу в тому, що підприємці особисто представляють свої вироби. Відвідувачі можуть безкоштовно скуштувати різноманітну продукцію та напої, поспілкуватися з виробниками, дізнатися, з чого і як зроблені ті чи інші смаколики. А вже потім зробити свій вибір.

Зокрема, від ТМ «Панібулка», окрім вже знайомої запоріжцям випічки, була презентована новинка — хліб з амарантом на заквасці. Як пояснив пекар, амарант — це рослина, яка в Україні також відома під назвою «щиріця». Вона є дуже цінним харчовим продуктом, а хліб з додаванням цієї сировини вважається їжею довгожителів.

Загалом у фестивалі взяли участь більше десятка запорізьких крафтових виробників. І про кожного можна розповісти окрему історію щодо їх мундштука та незламності.

Ветеранка російсько-української війни та засновниця торговельної марки м'ясних виробів «Мамина ферма» Юлія Матвієнко п'ять років була снайперкою. Пішла на фронт, де вже боронив Україну її чоловік, 2015-го, залишивши вдома двох дітей. Повернулася 2019-го, будучи вагітною дитиною. А згодом, коли в родині з'явилось ще двоє діток, розпочала будувати власну ферму. Почала з того, що купила

десяток яєць, вивела з них курчат. Потім придбала козу, поросю... Так і пішло... Сьогодні на фермі майже дві тисячі курей, гуси, качки, кози та свині. А також власне виробництво ковбас, тушок, копченостей тощо.

— Усе натуральне, без консервантів та інших домішок, — розповідає Юлія і відрізає для дегустації шматочки сушеного м'яса — джерків. — Роблять їх із курячого філе з додаванням паприки чи меду. Я такі передавала побратимам на фронт. Дуже зручно і поживно для перекусу.

До речі, на цей захід Юлія Матвієнко прийшла разом з чоловіком Артуром, який вже більше місяця лікується після поранення. Артур воює з 2014 року. Вдома був лише декілька місяців, повернувшись наприкінці 2021-го. Але вже 24 лютого 2022 року, в перший день повномасштабного вторгнення, знову добровольцем пішов захищати Україну. Цієї осені отримав тяжке поранення правої руки. Перевів декілька операцій і наразі готується ще до однієї.

— Нічого, подолаємо, головне, що живий, — каже його дружина.

Крафтове підприємство Artu відоме тим, що з початку повномасштабної війни, крім солодощів, почало виготовляти сухі супи та борщі, які на передовій, додавши лише води, можна швидко приготувати. Компанія надіслала захисникам безліч таких виробів, а ще — хлібців, пастили та печива.

— Ми продовжуємо виготовляти як напівфабрикати, так і готову продукцію, — каже власниця компанії Ганна Дондик і демонструє свій фірмовий товар. — Ось, наприклад, «Грибна юшка», суп «Веселка», фруктові та овочеві чіпси, пастила — її у нас 36 видів. Усе без додавання цукру. Дуже корисно і смачно!

Також відвідувачі мали можливість ознайомитися з продукцією ТМ «МАРВА».

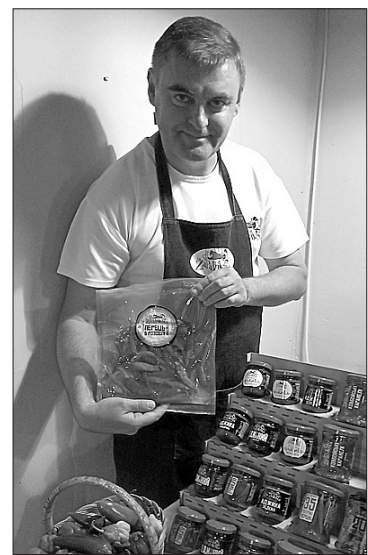
— Ми виготовляємо 17 видів сиродавленої рослинної олії, клітковину та шість видів борошна, — каже власниця підприємства Наталія. — Робимо тільки свіжу живу олію — кунжутну, гірчичну, лляну, мигдальну, конопляну тощо.

Підприємця розповіла, що до повномасштабного вторгнення займалася з чоловіком туристичним бізнесом — мала власну базу відпочинку в Приморську. Паралельно на початку 2022 року готувалася відкрити у Запоріжжі крафтове підприємство з виробництва сиродавленої олії. Але не встигла. Почалася повномасштабна війна, і за декілька днів до відкриття підприємства росіяни розбомбили виробниче приміщення. Бізнес у Приморську після окупації міста також було втрачено.

— Ми тоді на півроку переїхали до Кременчука, — зауважила Наталія. — Але потім повернулися і почали спочатку. Близько року тому все ж таки відкрили власне виробництво.

Фестиваль вкотре переконав: головне, що об'єднує всіх запорізьких крафтовиків, — це те, що вони, незважаючи на складні умови, обстріли та втрати, не здалися, не покинули своє рідне місто і продовжують наполегливо працювати.

Крафтовий виробник Максим Пузанов дивувався присутності різноманітних унікальних перцевих соусів власної ТМ Zapalnichka. — На сьогодні виготовляю близько 20-ти видів продукції — соуси, маринади, свіжі приправи, — каже виробник. — Є і новинка, перець гострий у розсолі — до борщу смакує.

За словами Максима, завдяки гранту USAID [США] він отримав сучасне обладнання і навіть почав розширювати виробництво — відкрив новий цех.

Великий вибір солодощів представили на фестивалі одразу декілька виробників.

Родинна кондитерська «Пряничний дім» пригостила авторськими десертами, «Гташином мо-локом» з різноманітними смаками та, звісно, пряниками. — Наші найпалкіші шанувальники — діти, — розповіла власниця кондитерської Тетяна Сенчук. — Саме для малечі ми виготовляємо особливі пряники-розмальовки. Для цього до комплекту входить пензлик, а на самому прянику є різнокольорові харчові барвники.

Кондитерська «9' планета» пропонувала фірмові чизкейки, натуральний зефір, синабони, тістечка тощо.

Неймовірними за смаком виявилися й **сирні трюфелі Shoco Cheese** від Наталії Машенко.

— Сирні трюфелі — це поєднання темного, молочного, білого або навіть кольорового якісного бельгійського шоколаду з вишуканими сирами, — каже майстриня. — А створити цукерку можна з допомогою натуральних фруктів та спецій. Відвідувачі фестивалю також мали можливість продегустувати місцеві крафтові вина. Зокрема, продукцію **запорізького виноробні Villa Del Vino** та інших українських крафтовиків, які є в асортименті Wine Bar.

— Виноробня «Villa Del Vino» має п'ять гектарів власних виноградників, — розповів співвласник винного бару Олексій. — З одного сорту

винограду виготовляється шість видів вина. Переважно це сухі, напівсолодкі та десертні вина. Всі — без додавання цукру, виключно за рахунок солодкості ягід. Але на фестивалі, як і у барі, ми пропонуємо продукцію українських виноробів із різних регіонів.

Ще одне місцеве крафтове виробництво вина відоме під **торговельною маркою GRAEVO**.

— Ми виробляємо якісне вино з 2014 року, — каже представниця виноробні Світлана. — Приблизно 50 тонн якісного вина щороку. Це червоні, білі та рожеві сорти. Перлина нашого виробництва — сухе біле вино «Цитронний Магараха». Маємо почесні винагороди. Зокрема, наша продукція була відзначена золотою медаллю на конкурсі у Канаді та срібною — у Німеччині.

Були на фестивалі і подарунки. Так, свої смачні призи отримали переможниці конкурсу, який проводився у соцмережах серед шанувальників та шанувальниць запорізької крафтової продукції. — Це не останній фестиваль крафтових страв та напоїв «Коло друзів», — пообіцяв Олег Огієнко. — Ми також плануємо провести подібний захід напередодні різдвяних свят та Нового року.

Світлана ШКАРПУПА, Фото авторки

Запоріжжя потребує щонайменше 30 патронатних родин

СІМ РОКІВ ТОМУ в Україні стартувала реформа деінституціалізації, спрямована на реорганізацію та зменшення кількості інтернатних закладів. Мета цієї реформи полягає в тому, щоб усі діти, які залишилися без батьківської опіки, мали можливість жити в родині. Існує багато видів сімейних форм виховання — прийомні родини, дитячі будинки сімейного типу, опікунство, патронат тощо. Так, наразі в Запоріжжі на обліку служби [управління] у справах дітей перебуває дев'ять прийомних сімей, десять дитячих будинків сімейного типу та 748 родин опікунів. Цього року в місті з'явилися дві патронатні родини, незабаром їх буде вже чотири.

Проте питання реорганізації чи скорочення інтернатів у Запоріжжі остаточно не вирішені. Наразі 63 запорізькі діти виховуються в інтернатних закладах. Також за дев'ять місяців цього року служба у справах дітей виявила ще 74 дитини, які залишилися без батьківського піклування. З огляду на відсутність у місті центру соціально-психологічної реабілітації [він зараз на відновленні], дітей доводиться тимчасово влаштовувати в стаціонари 5-ї та обласної дитячих лікарень. Звичайний протекти тижня працівникам служби у справах дітей вдається позитивно вирішити долю

своїх підопічних. Якщо ж дитину не вдається влаштувати до родини або опікунів, то залишається єдиний варіант — оріхівський Центр соціально-психологічної реабілітації, який зараз релокований до Івано-Франківська.

За словами **начальниці служби у справах дітей Наталії Сивовакші**, для вирішення проблеми потрібно щонайменше 30 патронатних сімей, які могли б на професійній основі надавати послугу виховання малечі на той час, поки вирішується питання з біологічними батьками або поки дітей не влаштують до прийомної родини.

З метою популяризації серед населення міста патронатної форми виховання служба на постійній основі проводить виступи-презентації та консультації громадян щодо цього питання.

— Ми провели навчання з цієї нагальної теми в міському центрі занятості для кандидатів, які перебувають на обліку з пошуку роботи. Маємо чудовий результат — одразу 12 осіб зацікавилися даним питанням, адже патронатним родинам держава гарантує значну матеріальну підтримку: це три мінімальні зарплати грошової винагороди для патронатного вихователя щомісячно, одна мінімальна зарплата помічника вихователя, а також два прожиткових мінімуми на кожну взятую під патронат дитину, — зазначила **пані Наталія**.

Отже, щомісячно родина отримуватиме в цілому 32 тисячі гривень заробітної плати, а також від семи до восьми тисяч гривень на кожну дитину в залежності від її віку.

Крім того, для надання матеріальної підтримки патронатним родинам міською галузеву програмою «Діти Запоріжжя» до кінця 2024 року передбачено одноразову виплату патронатному вихователю у розмірі п'яти тисяч гривень на кожну дитину, влаштовану в родину. Також програмою гарантується поворотна фінансова допомога у розмірі 15980 гривень.

— Це найголовніший пункт програми «Діти Запоріжжя». Резервні поворотні кошти — це

матеріальна допомога у розмірі 2,5 прожиткових мінімуми на двох дітей, які надходять на рахунок батьків. Щойно діти потрапляють у родину — вже є фінансова підтримка для того, аби з першого дня швидко вирішувати проблемні питання, що виникають при догляді за дитиною, як-то придбання одягу чи шкільного приладдя, — роз'яснила **Наталія Сивовакша**.

Кандидати на створення патронатної родини повинні мати кімнату, де може розміститися дитина, а також протягом восьми тижнів пройти спеціальні тренінги, адже патронатні вихователі мають орієнтуватися в тому, як саме вони можуть допомогти дитині вийти з кризової ситуації.

Фахівці служби у справах дітей і центру соціальних служб також пройшли навчання тренерів для пошуку кандидатів у патронат. Це стало можливим у рамках угоди, яку в квітні 2024 року уклала Запорізька міська рада з міжнародною організацією «Партнерство кожної дитини».

Підготувала Світлана ШКАРПУПА

Релокували медичний центр з Мелітополя

ДО ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ перемістили лікувально-діагностичний центр «MLT MEDICAL» комунального некомерційного підприємства «Територіальне медичне об'єднання «Багатопрофільна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги». Лікарня оснащена сучасним обладнанням для лікування та діагностики. У закладі мають на меті забезпечити медичною допомогою внутрішню переміщених осіб із Мелітополя та прилеглих регіонів, які постраждали від бойових дій та окупації. Також планують надавати безоплатну допомогу для учасників бойових дій та їхніх сімей. У лікарні працюють 29 людей. Здебільшого це лікарі-переселенці з Михайлівського, Мелітопольського районів та міст Покровська і Мелітополя. Таким чином, пацієнти можуть потрапити до того спеціаліста, який працював із ними до окупації.

У центрі мешканці області можуть отримати широкий спектр медичних послуг, включаючи терапевтичну, хірургічну та діагностичну допомогу. Більшість послуг, які надають спеціалісти за «вузькими» спеціальностями, здійснюватимуть за рахунок Національної служби здоров'я України [НСЗУ].

Послуги надають безкоштовно за направленням від сімейного лікаря у таких напрямках: терапія, кардіологія, ендокринологія, неврологія, гастроентерологія, пульмонологія, онкологія, хірургія, дерматовенерологія, офтальмологія, гінекологія, стоматологія, гінекологія.

З дітьми працюють: гастроентеролог та кардіоревматолог.

Військовим безплатно надаватимуть послуги з зубопротезування. «Безоплатна допомога гарантована військовим, учасникам АТО та бойових дій, ветеранам, їхнім родинам. Стоматологічна допомога має соціальний характер, тобто малозабезпеченим людям, пенсіонерам, ВПО нададуть значні знижки, не буде захмарних цін», — пояснив виконавч обов'язків **директора лікувально-діагностичного центру Роман Федорович**.

Гуляйпільці переймали досвід переробки будівельного сміття

НАЧАЛЬНИК міської військової адміністрації **Сергій Ярмак та начальник відділу містобудування, архітектури та місцевого економічного розвитку Гуляйпільської міської ради Ганна Малиюк** відвідали у місті Буча Київської області інноваційний майданчик для переробки будівельних відходів, що накопичилися в місті внаслідок руйнувань під час російської окупації.

Це місце стало однією з перших повноцінних станцій в Україні з переробки сміття саме такого виду. Наразі переробку будівельних відходів від бойових дій у місті Буча завершено. На спеціально підготовлених майданчиках сміття подрібнювалося, далі вторинний щебінь розділявся на фракції та повторно використовувався комунальними підприємствами, наприклад, для будівництва доріг.

Враховуючи те, що на території Гуляйпільської МТГ щоденно додаються купи будівельного сміття після обстрілів, важливо використати досвід у громаді, яка вже реалізувала такий важливий проект.

«Ми побачили, що будівельні відходи можна подрібнювати та сортувати за фракціями, а кінцевий продукт — перепрофілювати для потреб громади. Саме це ми зможемо зробити на території нашої громади, тільки для реалізації даного проекту нам потрібно підтримка від людей», — каже **Сергій Ярмак**, маючи на увазі проєкт Гуляйпільської громади на конкурсі «Громада на всі 100». — Участь

у цьому конкурсі — це можливість виграти матеріальну підтримку на реалізацію важливих і корисних місцевих ініціатив».

Гуляйпільці представили проєкт «Створення умов для переробки будівельного сміття у вторинну сировину шляхом придбання мобільного щоківного подрібнювача та гідро молоту».

Проголосувати за цей проєкт можна за посиланням — <https://fakty.com.ua/hromady/project/191/>

Згідно з офіційними даними, зараз в Україні кількість будівельного сміття, яке з'явилося внаслідок бойових дій, становить **майже 700 тисяч тонн** [якщо перевести цю цифру в будинки — це близько **230 п'ятиповерхівок**]. Однак, за словами **голови коаліції Ukraine Support Team, ексдиректорки департаменту з поводження з відходами та екологічної безпеки Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів Олени Колтик**, «це тільки сміття, офіційно вивезене на тимчасові сховища твердих побутових відходів. Тут не враховуються пошкоджені будівлі, які не підлягають відновленню і які треба розбирати. Звісно, немає точних даних із прифронтових міст, які постійно потерпають від обстрілів: Харків, Херсон, Суми, Дніпро. Там кількість руйн зростає щодня. Я думаю, що реальна кількість відходів, які виникли внаслідок бойових дій, більша на порядок. Щонайменше».

За її словами, офіційні дані — це орієнтовна цифра, яка випливає зі звітів громад.

Олена АХІНЬКО

Субсидія на оренду житла Хто з переселенців матиме на це право?

ЦЕ РОДИНИ ВПО, які витрачають на оренду житла понад 30 відсотків своїх сукупних доходів. Якщо доходи менші, ніж два прожиткових мінімуми на одну особу [5840 грн], то субсидія покриватиме вищий відсоток вартості оренди.

Призначення субсидії розпочнеться з середини січня 2025 року. Водночас Мінсоцполітики додатково повідомить про початок прийому заяв на призначення цього виду підтримки.

Розмір субсидії на оренду розраховуватиметься індивідуально для кожної сім'ї ВПО. На розмір субсидії впливатимуть рівень доходів родини, кількість членів сім'ї та вартість оренди житла.

«Дивосвіт» із «Блокпостом» створять козацький зимівник

НЕЩОДАВНО «МИГ» розповідав про результати проекту «Мистецький Дивосвіт – зцілення культурою», який реалізувала за підтримки Українського культурного фонду Запорізька обласна громадська організація «Дивосвіт».

Нагадаємо, що активісти розбудовують у Геленджикі Михайло-Лукашівської сільської громади культурно-туристичний комплекс «Етносело». За майже півтора десятки років ділянка степу з висохлим бологом перетворилася на чарівний куточок природи зі ставком, дібровою молодих дерев, різноманітними атракціями, альтанками, мангальними, спортивними та ігровими майданчиками, арт-об'єктами, чотирма садибами тощо. Левова частка робіт зроблена завдяки проєктній діяльності із залученням мешканців громади, органів місцевого самоврядування та численних партнерів. Фактично кожна подія в «Етноселі» стає приводом для нових знайомств, які на виході мають нові ідеї.

Так сталося і цього разу. На відкритті Алеї шани Янголам-Охоронцям очільниця «Дивосвіта» Інєса Носенко сказала, що організація затоваришувала з «Реабілітаційним простором для ветеранів та ветеранок Українського війська «Блокпост» [цей проєкт реалізується ГО «Лабораторія Військово-Політичних Досліджень та Реконструкції» спільно з Литвою за підтримки ЄС] і сподівається спільно створити на території «Етносела» козацький зимівник.

Розповісти про цей задум більше зголосився керівник проєкту «Блокпост» Владислав Мороко:

«Ми працюємо з ветеранами і ветеранками уже півроку, тому маємо довгу історію проблемних питань. Бачимо, що, крім надання послуг соціальної, психологічної, юридичної допомоги в Запоріжжі, з відвідувачами Реабілітаційного

Благодійники допомогли з ремонтом зруйнованих будинків

ДЛЯ МЕШКАНЦІВ сільської місцевості, чий будинок постраждав від ворожих обстрілів, допомога у відновленні помешкання є надзвичайно важливою.

Коли дім, у якому зростали діти та зберігалися спогади не одного покоління, раптом залишається без вікон або даху, втрачається не лише почуття безпеки, а й відчуття стабільності та затишку.

Допомога у ремонті від «Карітас Запоріжжя» дає надію, що люди не залишені наодинці зі своїми труднощами.

У серпні цього року внаслідок обстрілу села Лежине багато будинків зазнали пошкоджень вікон та дверей, руйнування

покриття дахів. Напередодні зими такі пошкодження є катастрофічними, тому фонд «Карітас Запоріжжя» зробив усе можливе, щоб забезпечити комфортне і безпечне перебування людей у власних домівках до настання холодів.

Понад 40 домогосподарств були зареєстровані для отримання допомоги у виконанні робіт підпрядною організацією або надання коштів для самостійного ремонту. Спеціалісти проєкту «Багатосекторна допомога постраждалим від війни в Україні» побували у селі Лежине з моніторинговим візитом. Відвідали домогосподарства, де вже розпочалися роботи,

щоб оцінити їхній поточний стан і якість виконання. Оглянули встановлені нові вікна, двері та частково відновлені дахи, звертаючи увагу на надійність конструкцій і відповідність матеріалів.

Мешканці відзначили швидкість виконання робіт, адже для багатьох це можливість повернутися до свого звичного життя, де є не лише дах над головою, але й

відчуття, що вони знову можуть контролювати своє життя, незважаючи на війну.

Проєкт «Багатосекторна допомога постраждалим від війни в Україні» реалізується «Карітасом України» та «Карітасом Запоріжжя».

Ця допомога стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу.

Олена АХІНЬКО

Як Сонечко врятувало світ у етноселі

У ВЕРЕСНІ до етносела «Дивосвіт» вперше потрапили студійці запорізького дитячого театру «СВІЯ». Подорож була організована благодійним фондом «Меморі86» – у межах проєкту Born to be oneself. Бо саме підтримка самореалізації, творчої ініціативи та самостійності є метою проєкту. А ці риси виховує і навчальна, й постійна театральна робота у студії «СВІЯ», організована керівницею Світлоною Ємець.

Тож і цього разу у подорож до етносела «Дивосвіт» юні театральні діячі за-

хопили декорації... Згодом стало зрозуміло, що запланована вистава «Сонечко рятує світ» стала найяскравішою подією сільського вікенду! Як тільки стало відомо, о котрій годині театр заволодіє сценою, діти разом зі своїми викладачами почали готуватися до роботи. Це, до речі, дуже цікава річ – бачити монтаж декорацій, вдягання костюмів, накладання відповідного кожному образу гриму – без лаштунків, просто поруч, на терасі з видом на ставок! Є чому повчитися, здивуватися, порадіти та похвалити за вправну роботу. Кожен герой вистави під назвою «Сонечко рятує світ» набував чарівного вигляду прямо на очах здивованих майбутніх глядачів! Мураха! Ромашка, королева галявини! Колорадські жуки! Тля!!! Сонечко! І, красиві та дотепні у своєму перевтіленні, діти встигли

Наймовірні події розгорнулися на казковій галявині, де Тля талановито обдурила Мураха, зібрала у військо спритних Колорадських жуків, намагаючись з'їсти королеву галявини Ромашку... Та войовниче Сонечко у крапочках, а також красуня Метелик, прояснивши ситуацію Мурасі, розірвали усі плани

та павутинні тенети завойовників, врятували з полону Ромашку та відновили квітучу галявину. І над нею раптом закружляли білі метелики та прозорі бабки – справжні нинішні мешканці етносела на березі ставка... Глядачі аплодували стоячи та зичили молодим акторам великого успіху на великій сцені.

«Життя дарує зустрічі, за які відчуваємо вдячність... Так у важкі нинішні часи волонтери БФ «Меморі86» познайомилися із дуже творчим осередком – Запорізьким дитячим театром «СВІЯ». Волонтери з радістю та щемом відвідували театральні вистави. Часто – разом із вимушеними переселенцями, які мешкають у Запоріжжі та яким надає допомогу фонд. Виявилось, що неабиякою підтримкою є спільний похід у театр! Емоції, енергія молодості та дитинства захоплює так, що з кожної зустрічі, з кожної вистави виходиш оновленим. І здатним жити і працювати далі, струсивши сльози радості чи співчуття з очей. Так, енергійне молоде театральне середовище надихає. Це команда, яку веде – у повному сенсі цього слова до перемоги – керівниця Світлана Ємець. І самореалізація кожної дитини відбувається на її очах, бачимо це і ми, відвідувачі театру «СВІЯ». До того ж, театр – це й волонтерський осередок, і ми неодноразово долучалися до спільних справ, і вони тривають», – розповіла Інна Мігуля, заступниця голови БФ «Меморі86».

■ Подорож до етносела «Дивосвіт» та програма підтримки молоді реалізується за сприяння та підтримки The Government of the Faroe Islands.

Інєса АТАМАНЧУК

простору потрібно працювати довше, вести кожний випадок кілька місяців. І серед форм реабілітації дуже класним є віднова у сільській місцевості. До речі, власна справа на селі теж може бути одним із напрямків, бо маємо вже заявки на відповідні теми по бізнес-планах.

Тож ми з Інєсою проговорили тему реабілітації військових на селі і вирішили це зробити. Розглядаємо спільно проєкт «Козацький зимівник» – як частину цього великого кластеру «Етносело» [тут є і зелений туризм, і інклюзія, і багато іншого].

Будемо створювати історично вмотивовану реконструкцію козацького зимівника. Це логічний підхід. Бо згадаймо, що український воїн після перебування на Січі завжди повертався до мирного життя, до свого зимівника. І тут є чудові умови для реабілітації ветеранів, щоб максимально відволіктися. Бо місто є місто, шум, клопіт. А тут – навіть мобільного зв'язку немає. Це іноді навіть лякає, але, з іншого боку, – це те, що треба».

За словами пана Владислава, насамперед потрібно вирішити правові питання з земельною ділянкою під цей проєкт, а потім приступати до розчистки чагарників: «Восени і взимку хочемо провести кілька толок із членами «Блокпосту», нашими візитами і членами їх родин [спільна праця – теж одна із форм реабілітації]. А навесні, сподіваюся, запустимо «Козацький зимівник» на постійній основі».

Хай збудуться ці та інші плани!

Ганна ЧУПРИНА,
фото авторки

7 листопада – Міжнародний день проєктного менеджера; Міжнародний день боротьби з насильством і булінгом у закладах освіти; Всесвітній день відповідального туризму; Міжнародний день вина Мерло.

8 листопада – День рентгенолога; Міжнародний день радіології; День піаніста; Міжнародний день КВВника; Всесвітній день містобудування [урбанізму] ; Собор архистратига Михаїла.

9 листопада – **Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва**; Міжнародний день боротьби проти фашизму, расизму і антисемітизму; День руйнування Берлінської стіни; День книги рекордів Гіннеса.

10 листопада – **День виноградаря і винороба**; **День ветеранів МВС**; Міжнародний день бухгалтера; Всесвітній день молоді; Всесвітній день науки за мир і розвиток; Міжнародний день вишивальниць.

11 листопада – Всесвітній день якості; Всесвітній день оригамі; День закінчення Першої світової війни [1918]; День офтальмолога; Міжнародний день енергозбереження.

12 листопада – **День народження газети «МИГ»**; Всесвітній День боротьби з пневмонією.

13 листопада – День ГІС; Всесвітній день доброти; Міжнародний день сліпих.

14 листопада – Міжнародний день логопеда; Всесвітній день боротьби з діабетом [День ендокринолога]; Всесвітній якості; Всесвітній день юзабіліті [Роби простіше].

7 листопада – 280 років від дня народження Нестора Амбодика-Максимовича [1744-1812], вченого, лікаря, одного із засновників професійної акушерської справи у Гетьманщині; 140 років від дня народження Михайла Птухи [1884-1961], вченого у галузі демографічної статистики, економіста, академіка; 90 років від дня народження Григорія Зленка [1934-2015], письменника, літературознавця, бібліографа.

8 листопада - 110 років із дня народження Дмитра Маївського [1914-1945], військового та політичного діяча, публіциста, діяча ОУН, борця за незалежність України у ХХ столітті; 90 років із дня народження Дмитра Андрухива [1934-2009], письменника, перекладача, редактора, журналіста.

9 листопада - 140 років із дня народження Миколи Лазорського [Коркішка, 1884-1970], письменника, журналіста, географа; 90 років із дня народження Леонори [Елеонори] Рахліної [1934-2006], краєзнавиці та мистецтвознавці.

10 листопада - 100 років від дня народження Михайла Башловки [1924-1973], кобзаря, поета.

11 листопада - 130 років із дня народження Віктора Чекірди [1894-1964], військового діяча, сотника Армії УНР, подільського повстанського отамана, розвідника, мецената, борця за незалежність України у ХХ столітті.

12 листопада - 150 років із дня народження Митрофана Короля [1874-1920], письменника, драматурга; 90 років із дня народження Леоніда Штейна [1934-1973], спортсмена, шахіста.

13 листопада – 135 років від дня народження Остапа Вишні [Павла Михайловича Губенка, 1889-1956], українського прозаїка, гумориста, сатирика.

14 листопада - 120 років із дня народження Кузьми Дерев'янка [1904-1954], військового діяча, генерал-лейтенанта, учасника Другої світової війни, учасника вигнання нацистів із території України, Героя України.

ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

■ ІМЕНІННИКИ

Микола, Олександр, Олексій, Ольга, Петро, Родіон, Серафим, Ераст [Арсеній, Ганна, Георгій, Дмитро, Еммануїл, Єгор, Іван, Максим, Микола, Неоніла, Параска, Степан, Февронія].

11 листопада: Антон, Віктор, Євген, Максим, Опанас, Стефанія, Степан, Теодор, Тимофій, Федір, Яків [Агата, Анастасія, Андрій, Василь, Віктор, Ганна, Євген, Ібрагім, Іван, Кирило, Кузьма, Леонід, Марія, Микола, Олексій, Опанас, Павло, Пилип, Тимофій].

12 листопада: Борис, Володимир, Вольдемар, Данило, Дмитро, Іван, Косттин, Лев, Матвій, Микола, Ніл, Олександр, Опанас, Сава, Степан, Теодор, Федір [Альона, Анастасія, Артем,

Герман, Ілона, Йосип, Леонід, Маркар, Максим, Марк, Матвій, Олександр, Олена, Петро, Семен, Степан, Юліан].

13 листопада: Герман, Іван [Анатолій, Артем, Василь, Всеволод, Дем'ян, Ібрагім, Іван, Інокентій, Кузьма, Леонід, Микола, Олександр, Олексій, Петро, Роман, Сава, Сергій, Степан, Теодор, Трохим, Федір, Яків].

14 листопада: Аристарх, Василь, Віктор, Гаврило, Ганна, Георгій, Григорій, Дмитро, Єгор, Косттин, Михайло, Микола, Олександр, Олексій, Петро, Пилип, Сергій, Теодор, Федір [Агрипіна, Адріан, Давид, Дем', Денис, Дмитро, Єлизавета, Іван, Кузьма, Олександр, Петро, Сава, Теодор, Ула, Федір, Хома, Юліана, Яків].

■ САД З ГОРОДОМ

- Найбільш сприятливими для посіву дати: **10-11, 14**.
- Сприятливі дати для пересадки рослин: **7, 10, 11**.

Сприятливий час для посіву та посадки:

листових овочів - **10, 11**; фруктових рослин - **12, 13**; огірків - **10, 11, 14**; часнику, цибулі та кореневих овочів - **7, 14**; помідорів, зелені - **10, 11, 14**; квітів і квіткових лікарських трав - **8, 9**; багаторічних квітів - **7, 10, 11, 14**; цибулинних квітів – **14**; плодових дерев - **7, 14**; ягідних кущів - **7, 10, 11, 14**; поливання та зрошування кімнатних і балконних рослин: **10, 11**.

- Вдалий час для:**
- ✓ заготовки [консервування і маринування] фруктів: **12, 13**;
 - ✓ заготовки [консервування і маринування] кореневих овочів: **7, 14**;
 - ✓ заморожування фруктів: **12, 13**.

■ МІСЯЧНИЙ КАЛЕНДАР

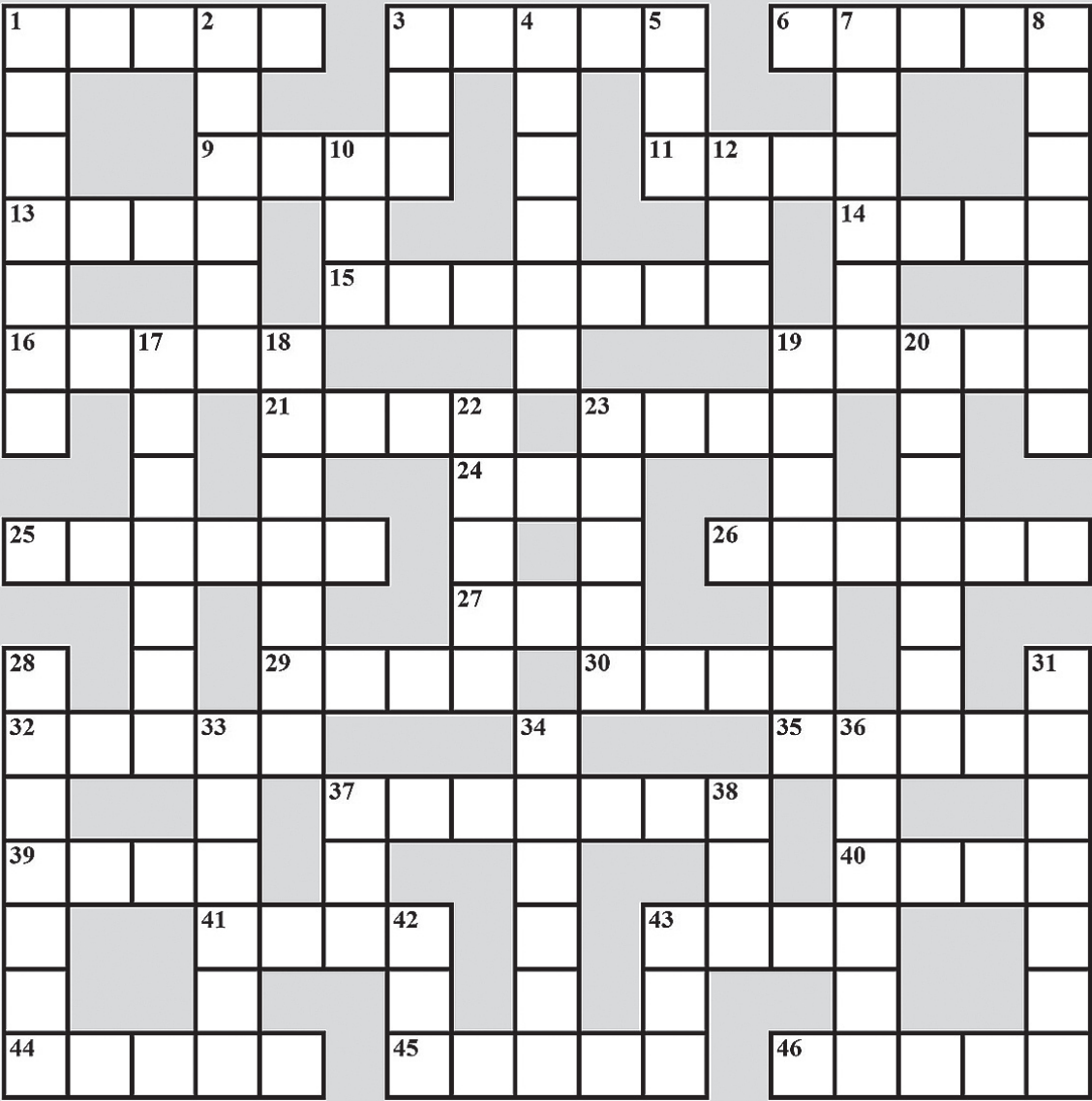
- Сприятливі дні: **8, 11, 13, 14**.
- Несприятливі дні: **10, 12, 13**.
- Несприятливий день для фінансових або юридичних справ, міжособистісних стосунків [ділових і романтичних]: **13**.

Сприятливі дні для:

починань: **7-12**; фінансових або юридичних справ: **7, 9, 11**; фінансових справ: **7, 8, 14**; роботи: **7, 8, 14**; міжособистісних стосунків [ділових і романтичних]: **7, 8**; кохання: **8-11, 14**; весілля: **7, 8, 11, 14**; походу до лікаря: **7, 9**; походу до стоматолога: **8, 14**; стрижки: **7-9, 14**; фарбування волосся: **8, 9, 12**; творчості та спорту: **7**; подорожей: **9**; поїздок: **11, 14**; **ПРИБАННЯ** автомобіля, мотоцикла, дуже великої техніки: **11, 14**; електронної, комп'ютерної техніки, смартфонів, електричних інструментів, **нежитлової нерухомості, земельної ділянки, житлової нерухомості, меблів, товарів та техніки для дому,**

посуду, господарських дрібниць, теплого, святкового, стильного та ділового одягу, нижньої білизни, предметів мистецтва, **антикваріату**, ювелірних прикрас, предметів розкоші, біжутерії, декоративної косметики, косметики для догляду за шкірою та волоссям, **парфумерії, рослин, сільгосппродукції, пугівок**, всього для спорту, туризму, відпочинку: **7-9, 11, 14**; всього для ремонту, оздоблення приміщень, затишку, комфорту в інтер'єрі: **8, 9, 11, 14**; **гаманця для грошей, взуття**, щоденного одягу, постільної білизни, **собак, кішок, худоби та інших тварин та птахів: 7-9, 14**; **подарунків, лотерейних білетів, участі в акціях: 8, 9, 11, 14**;

КРОСВОРД ВІД СЕРГІЯ КРИЖАНІВСЬКОГО

По горизонталі:

1. Стародавня богиня – покровителька дому, дух-захисник або уособлення материнства, жіноцтва. 4. У якій держави столиця Софія? 8. Одноразова праця гуртом для швидкого виконання великої за обсягом роботи. 9. Швидкісний побратим леопарда. 10. Форма рельєфу. 12. Київський князь, який був одружений з Гертрудою, донькою польського короля Мешко II. 16. Столиця Норвегії. 19. Сьома від Сонця планета. 20. Північна сусідка Флориди. 22. ... Адлер [персонаж оповідань про Холмса]. 23. ... – це Україна! 24. Новорічний вибуховий пакет. 28. Мінерал, тонко-смугастий різновид халцедону. 29. Основна частина повітря. 31. Алігаторова груша. 34. Упряж для робочої великої рогатої худоби. 37. Рок-ідол на ім'я Оззі. 38. Фахівець розтину. 39. Період життя рослин. 40. Гурток любителів машин.

По вертикалі:

1. Межа суходолу і водного простору. 2. Обертова частина машини. 3. Розпорядчий документ керівника установи. 5. Місто в Україні, «Південна Пальміра». 6. Коренеплід, який свідчить про прихід тепла і перші дні літа. 7. Слов'янський Бог любові й пристрасті, весняного розквіту природи. 11. Багаторазовий квиток. 12. Скандинавське жіноче ім'я на честь бога родючості Ing. 13. Курорт з Лівадією. 14. Елітні місця у театрі. 15. Вплив, авторитет [перен.]. 16. Цінний папір на пред'явника. 17. Свійська птиця, самка півня. 18. Жіноче ім'я, яке «подарувало» очі квітам. 21. Настінний свічник. 24. Положення тіла та нещира поведінка. 25. Карти для пророцтва. 26. Яку червону квітку не треба шукати вечорами? 27. Відхилення курсу цінних паперів від їхньої номінальної вартості в бік перевищення. 29. Відступ на початку тексту. 30. Огірок, картопля, морква. 32. Чорний птах. 33. Видатна французька акторка, яка у Каннах прочитала вірш Лесі Українки. 35. Брат близнюк Рема та його вбивця. 36. Відчуття холоду з м'язовим тремтінням.

Відповідь на кросворд, опублікований 31 вересня

По горизонталі: 1. Сірко. 3. Угода. 6. Опора. 9. Лава. 11. Ряса. 13. Осло. 14. Пюре. 15. Літопис. 16. Ангар. 19. Брама. 21. Аякс. 23. База. 24. Ада. 25. Плакса. 26. Наскок. 27. НБА. 29. Віра. 30. Нурі. 32. Ситро. 35. Ягода. 37. Абордаж. 39 Осел. 40. Руки. 41. Еней. 43. Окоп. 44. Дотик. 45. Гасло. 46. Рясно.

По вертикалі: 1. Саботаж. 2. Колода 3. УПА. 4. Оратор. 5. Акр. 7. Прапор. 8. Агрегат. 10. Віл. 12. Ямс. 17. Габарит. 18. Рабство. 19. Баварія. 20. Авокадо. 22. Сарна. 23. Банан. 28. Аскольд. 31. Базиліо. 33. Ролети. 34. Арамис. 36. Гарпія. 37. Аве. 38. Жук. 42. Йог. 43. Око.

Сучасне мистецтво у прифронтовому місті

У ПЕРЕДОСТАННІ жовтневій вихідній Запоріжжя вперше в своїй історії приймало міжнародний фестиваль сучасного мистецтва GOGOLFEST POKROVA. Програма, розрахована на три дні, була дуже насиченою і продемонструвала досягнення сучасних українських митців фактично в усіх галузях: театрі, музиці, літературі, образотворчому мистецтві, перформансі. Багато подій були створені на перетині кількох родів і жанрів, відбивши найсучасніші тенденції у відображенні складного, поліфонічного життя.

Повернення до Запоріжжя: інші умови, нові сенси

Як розповіла на прес-конференції програмна директорка фестивалю Анна Басова, Запоріжжя стало першим містом в Україні, куди GOGOLFEST завітав після початку повномасштабного вторгнення. Мета була подвійна. По-перше, – підтримати мешканців прифронтового Запоріжжя сучасними українськими сенсами та об'єднати нас у спільній силі протистояння. По-друге – дотримати попередніх домовленостей.

Перемовини про проведення GOGOLFEST у Запоріжжі велися давно. 15 лютого 2022 року команда організаторів відвідала наше місто, ознайомилася з локаціями і повідомила про плани провести фестиваль влітку 2022 року. Але...

За два з половиною роки українські митці не сиділи склавши руки, і зараз привезли усе найкраще, що створили у період повномасштабної війни. Спеціально для Запоріжжя назва фестивалю отримала додаток POKROVA – «Покрова», з наголосом на другому складі. Бо йдеться не тільки про релігійне свято, скільки про Покров Пресвятої Богородиці як оберіг, символ захисту. Це також про безпечення внутрішнього світу, пошук стійкості, віднайдження ментальної опори і створення «парасольки» для інших.

Події GOGOLFEST POKROVA відбувалися в укритах та бомбосховищах з дотриманням усіх безпекових норм. Специфічні умови перебування змусили режисерів та артистів адаптувати до них свої заходи – але краще так, аніж нічого. Цю думку поділяли й відвідувачі

фестивалю. Жодна з локацій не скаржилася на малу кількість бажаючих долучитися до сучасного мистецтва.

Дискусії довкола «Дерева пам'яті»

Перед тим, як коротко розповісти, чим дивували митці запоріжців та нових мешканців міста, зауважимо, що однією із центральних подій фестивалю стало відкриття дев'ятиметрової інсталяції «Дерево пам'яті» – центральної частини майбутнього меморіального комплексу «Посадка». Металеві трубки розкидаються розлогим Деревом, на кожній гілці якого висять металеві елементи, де закарбована світла пам'ять воїнів. Автором інсталяції є режисер та діючий військовий Дмитро Костюминський.

Деякий дисонанс викликав той факт, що обговорення інсталяції було заплановано на другий день фестивалю, а відкриття готової конструкції відбулося напередодні. У соцмережах піднялася хвиля гнівних висловлювань. Яка спала лише після того, як запоріжці побачили інсталяцію на власні очі. Конструктивістське рішення виявилось не таким «страшним», яким його малювали емоційні дописувачі. Навпаки, меморіал здобув визнання і прихильність з боку матусь, рідних і близьких загиблих захисників. Вони сприйняли «Дерево пам'яті» як портал спілкування, спогадів та пошани. Сподіваємося, згодом він стане місцем об'єднання як спільного болю, так і спільної пам'яті, сили та надії.

Документальний театр – на підйомі

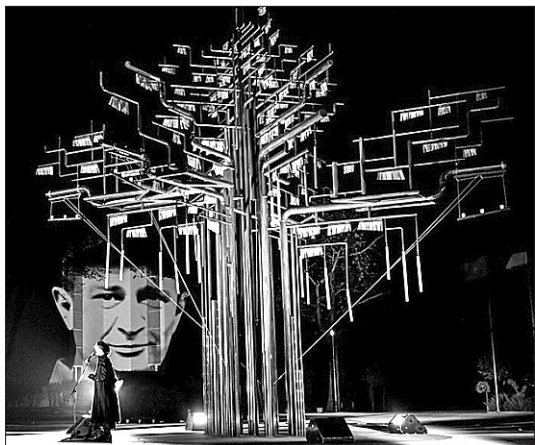
Театральна програма проекту надала глядачу новий досвід сучасного перформативного українського та європейського продукту. Відвідувачі побачили документальну виставу «Місто Марії», у якій поєднуються текст, музика, візуальні образи. Як розповіла режисерка Євгенія Відіщева, у драматургічну основу лягли щоденники сестер Гречкіних із Маріуполя. Вистава створювалася рік, у грудні 2023-го відбулася прем'єра у Києві, потім вистава була представлена на театральному фестивалі в Ав'ньйоні [Франція],

а нещодавно – у Литві. За словами пані Євгенії, іноземна аудиторія сприймала виставу по-різному. З одного боку, розвіялися ілюзії, що ми можемо дати іноземцям уявлення про те, що у нас відбувається. У кращому випадку, глядачі трішечки наблизилися до нашого досвіду, але не було відчуття прямого включення. А от у професійних колах виставу сприйняли дуже позитивно: документальний театр стає усе більше затребуваним.

Велику цікавість викликав документально-музичний українсько-німецький перформанс від режисера Влада Троїцького «Серце матері» – спогади жінки, чий син перебуває на фронті, про любов, народження, дитинство та очікування того, що вже може не відбутися через війну: «Що, якщо він уже не повернеться?»

Запорізькі глядачі могли побачити також «Урок Фауста» – моновистава за мотивами І.В.Гете актора і перформера Євгена Баля, який розповідає історію різних іпостасей Фауста: реальної людини, легенди, героя та самого твору.

GOGOLFEST ПОКРОВА

«Сонячний народ» за поезією Миколи Вінграновського та прозою Тараса Прохаська розповів про побутові, зрозумілі всім речі, і про космос, про ідею народу, про вічне.

На інтерактивній хореографічній виставі «Як то сталося, що все склалось?» від Запорізького театру танцю глядачі стали учасниками творення мистецтва. А у документальній постановці «Максим Кривцов. Поет із позивним «Далі» театру «Мотлох» поєдналися реальні історії, спогади побратимів і вірші самого Максима, які він публікував у соцмережах.

Українська хореографка та режисерка Кристина Шишкарєва головними героями вистави «Гра. Пам'ять майбутнього» зробила понад 100 тисяч гудзиків. Кожен гудзик – людське життя, знищене радянською тоталітарною машиною.

Музика й лекторій:

надбання та актуальність

В рамках музичної програми були представлені артисти, що своєю творчістю осучаснюють надбання культурної спадщини України й актуалізують її звучання. Крім того, на глядачів чекали сучасні експериментальні проекти. У той чи інший спосіб події сьогодення переосмислювали музичний дует, що виконує альтернативну поп-музику, Zapaska; артист Степан Бурбан, який у «Паліндромі» поєднує реп, інді та електронні елементи; електро-акустичний лайв ДваТри і Symonenko, які сплели гіпнотичність, п'янку репетитивність та мелодійність автентичної української музики з драйвом електронного біта; український фольк-гурт та музично-поетичний проект «Пиріг і Батіг», метою якого є дослідження української мови та поезики і популяризація їх через музику.

Завершував фестиваль виступ DakhDaughters. Це український театральний-музичний гурт, який поєднує елементи кабаре, фолку, панку та класики.

Потужною була «ОСВІТНЯ ПРОГРАМА: Лекторій. Дискусійний клуб. Поетичні читання». Протягом трьох днів учасники театральної та візуальної програм фестивалю, а також – громадські активісти, науковці, провідні діячі мистецтва, літератури, культури й освіти Запоріжжя прокачували найголовніші теми нашого сьогодення. Вони переосмислювали традиції, обговорювали досвід митців минулого, визначали етичні та естетичні вимоги до вшанування пам'яті полеглих героїв, міркували над проблемами мистецтва під час війни, наповнювали простір думками про майбутнє і розбудову України, слухали вірші досвідчених авторок та авторів і молодих яскравих поетес.

Про «Гуляйполе», «Алгоритм оборони» та інший візуал

Особливу увагу хочеться приділити візуальній частині програми

...Центральні сходи краєзнавчого музею завдяки поважному віку будівлі і так урочисті. Пишна та яскрава інсталяція «Гуляйполе» фешн-дизайнерки Катерини Беслік з Гуляйполя перетворила їх на вражаючий вхід до сповненого загадок палацу. А на другий день відбувся чудовий перформанс. Автентичні українські пісні у виконанні Mariia&Magdalena посилили зв'язок із традиційною українською культурою. Музика, створена Христіною Кірік, занурила у медитативні стани та повила глядачів у емоційну подорож.

Завдяки фестивалю для глядачів відкрилися справжні таємниці музею. Бо експонати різних розділів виставки сучасного мистецтва Injection art [куратор Олександр Никитюк] чудово вписалися у підвальні та напівпідвальні, відкриті та недореставровані кімнати, коридори, комірчини і зали музею. Тут були представлені роботи митців з Києва та Вінниці, а також запорізьких майстрів.

Велике враження на візитерів справила інтерактивна інсталяція «Валіза твого дому» Тетяни та Влада Троїцьких.

А ще відвідувачі музею могли помилуватися відеоартом групи запорізьких митців «Артзебс» під назвою «Лекція по етиці. Емануїл Кант», який справляє потужне враження.

Куратором проекту «Алгоритм оборони» став очільник «Артзебсу», знаний український митець Володимир Гуліч [співкуратор Геннадій Козуб]. На виставці представлені роботи сучасних українських художників, серед яких багато зірок з міжнародним визнанням, які зараз демонструють свої твори і збирають донати для наших оборонців по всьому світу.

Деякі твори [зокрема, Жанни Кадирової, Олександра Животкова, Миколи Маценка] запоріжці могли бачити на виставках від BIRUCHIY Contemporary art project у Туристичному інформаційному центрі. Зараз [лише ця виставка продовжує демонструватися як післясмак фестивалю] можна роздивитися і твори їхніх колег по знайомому нашому сипозіуму, який – віримо – неодмінно відродиться після Перемоги.

Ганна ЧУПРИНА,
фото авторки та з соцмереж

■ Фестиваль GOGOLFEST POKROVA відбувся за підтримки Запорізької обласної військової адміністрації, Запорізької міської ради та компанії MetInvest.

Генеральний директор Геннадій ДЕРИБАС

ГАЗЕТА «МИГ»
Виходить з 12 листопада 1939 р.
[до 1 січня 1991 р. –
«Комсомолец Запоріжжя»].
Засновник і видавець:
ТОВ «Газета «МИГ»

приймальня: (061) 787-52-11;
служба розповсюдження: (061) 787-51-41;
E mail редакції: postmaster@mig.com.ua Web-сторінка: www.mig.com.ua
Рекламна служба газети «МИГ»: (067) 610-64-24, 787-51-94, 787-50-44,
rs@mig.com.ua, reklama@mig.com.ua

Редакція виплачує гонорари лише за замовлені матеріали.

НАША АДРЕСА: м. Запоріжжя, пр. Соборний, 152, 5-й поверх.
Зупинка міського транспорту: «Площа Пушкіна».
Адреса для кореспонденції: а/с 8030, м. Запоріжжя, 69095.
Газета виходить раз на тиждень щочетверга. Обсяг 2 д.а.
Друк офсетний. Тираж 15000 прим.
Номер рішення Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення №2064 від 13.06.24 р.
ідентифікатор медіа R30-04543
Зам. № 2400121

Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність наведених фактів і цитат, економіко-статистичних даних, власних імен, географічних назв та інших відомостей, а також за розголошення даних, які не належать до відкритих публікацій. Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора. Відповідальність за достовірність реклами несуть рекламодавці. Використання матеріалів, опублікованих на сторінках газети та сайту «МИГ», можливе лише за згодою редакції.

Листування з читачами – тільки на сторінках газети. Надіслані до редакції матеріали не рецензуються і не повертаються. В опублікованих програмах телепередач можливі зміни.

Співробітники «МИГ» – гуманісти. Якщо ви знайшли в номері нашої газети помилки та неточності, сприймайте, будь ласка, це правильно: є люди, для яких пошук друкарських помилок – велике задоволення. І лишати їх цього – не гуманно.

Дякуємо, що ви нас читали!

Номер
підписано до друку
6.11.24
об 11.00.

Кольороподіл і друк
ТОВ «Український Друк».
м. Запоріжжя